

Persbericht 15 maart 2012

Noorderbreedte – Oosterlengte.

De Friese componist en organist Klaas Hoek gaat voor zijn nieuwe compositie “Noorderbreedte – Oosterlengte” op zoek naar vier plekken in het Noorden waar weinig of geen mensen zijn. Hij vindt de wind van Noorderleegh, de stilte van Uithuizermeeden, de vroegere Barak 57 uit Westerbork en de dichter die verdween uit Zandpol. Voor Fryslan DOK maakte Thom Verheul een filmische impressie van de zoektocht van Klaas Hoek.

Klaas Hoek maakte de compositie in opdracht van het tijdschrift Noorderbreedte dat 35 jaar bestaat. We zien de componist thuis in het dorp Boer, ten noorden van Franeker, in zijn huis uit de 15e eeuw aan het werk, achter een van de prachtige harmoniums die hij verzamelt en restaureert.

Hij componeert muziek bij het gedicht “Stil Dorp” van Willem de Merode over Uithuizermeeden, waaruit vooral een gevoel van beklemming over dorpse stilte en gesloten gordijnen spreekt. In de weidse vlakte van het Friese Noorderleeg bij Marrum werkt hij samen met de stemkunstenares Greetje Bijma aan een improvisatie van klanken uit het harmonium en geluiden van de wind en van vogels.

Barak 57 is uit Westerbork verdwenen. Eerst toevluchtsoord voor gevluchte joden uit Duitsland, toen doorgangskamp voor Joden op weg naar hun vernietiging in Duitsland. Na de oorlog kwamen er collaborateurs in, toen Molukkers en eenmaal verhuisd naar Veendam diende de barak als onderdak van landbouwvoertuigen. Vlak voor de verhuizing terug naar Westerbork in 2009 ging de barak in vlammen op. Verheul vond nog beelden van de barak uit 1966 en van vlak voor de brand. De fotograaf Sake Elzinga maakte nog foto's voor en na de brand in Veendam en vertelt over zijn bijzondere ervaringen.

Greetje Bijma vertolkt haar gevoelens bij de geschiedenis van die barak in een joods gezag.

In het Drentse Zandpol woonde de dichter H.H. Ter Balkt een paar jaar met zijn vrouw. Hij was er onderwijzer. Ter Balkt is een van Nederlands meest gelauwerde dichters die een teruggetrokken leven leidt. Zijn vrouw Willemien en hij hadden moeilijke jaren in Zandpol. In de film vertellen zij openhartig over hun Drentse periode. De dichter voelde zich aangetrokken door de blues, die in Drenthe nogal aansloeg en beroemde vertolkers als Harry Muskee kende.

Dat inspireerde Klaas Hoek weer tot een stuk blues in zijn compositie Noorderbreedte – Oosterlengte.

Samenstelling en regie: Thom Verheul

Camera Thomas Overal,

Geluid Sybrand Bok, Montage Herman Zeilstra.